

SISÄMINISTERIÖN ASETUS RAHANKERÄYKSISTÄ

1 Johdanto

Yleistä

Uusi rahankeräyslaki (863/2019) tulee voimaan 1.3.2020. Sillä kumotaan 31.3.2006 annettu voimassa oleva rahankeräyslaki (255/2006) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Kumoutuvan rahankeräyslain 31 §:n nojalla on annettu valtioneuvoston asetus rahankeräyksistä (503/2006), joka kumoutuu voimassa olevan rahankeräyslain kumoamisen yhteydessä.

Uudessa rahankeräyslaissa säädetään rahankeräysten järjestämisestä ja niiden asianmukaisuuden valvonnasta. Uuden sääntelyn tavoitteena on helpottaa vapaaehtoistoimintaa keventämällä merkittävästi sekä rahankeräyksen järjestäjän että viranomaisen hallinnollista taakkaa rahankeräysten järjestämisen yhteydessä. Uudessa lainsäädännössä lupamenettelyä on kevennetty huomattavasti ja uusi ilmoituksenvarainen pienkeräysmenettely on säädetty hallinnollisesti kevyeksi menettelyksi. Hallinnollisen taakan keventämistä koskevan tavoitteen toteuttamiseksi myös rahankeräyksiä koskevaa asetuksetasosta sääntelyä ehdotetaan kevennettäväksi. Ehdotetussa rahankeräysasetuksessa säädettäisiin vain sellaisten tietojen ja selvitysten antamisesta lupaja ilmoitusmenettelyn yhteydessä, jotka olisivat viranomaiselle välttämättömiä viranomaisen uudesta rahankeräyslaista johtuvan valvontatehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Uusi rahankeräyslaki sisältää useita asetuksenantovaltuuksia. Asetuksenantovaltuudet mahdollistavat tarkempien säännösten antamisen sisäministeriön asetuksella rahankeräyslupahakemuksen, vuosi-ilmoituksen, vuosisuunnitelman, pienkeräysmenettelyn, pienkeräystilityksen, vaalikeräysmenettelyn sekä kiinteän omaisuuden luovuttamista tai omaisuuden käyttötarkoituksen muuttamista koskevan hakemuksen tarkemmasta sisällöstä. Mainittujen asetuksenantovaltuuksien nojalla ehdotetaan annettavaksi uusi rahankeräysasetus. Asetuksenantovaltuudet koskevat ainoastaan sellaisia teknisluonteisia ja lain täytäntöönpanoa koskevia asioita, joista ei ole tarpeen säätää valtioneuvoston asetuksella.

Asetuksenantovaltuudet ja ehdotetun rahankeräysasetuksen pääasiallinen sisältö

Uuden rahankeräyslain 8 §:n 3 momentin mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rahankeräyslupahakemuksen sisällöstä, muodosta ja liitteistä. Mainitun asetuksenantovaltuuden nojalla ehdotetaan säädettäväksi tarkemmin rahankeräyslupahakemuksen sisällöstä ja liitteistä.

Uusi rahankeräyslaki ei sisällä enää asetuksenantovaltuutta, jonka mukaan rahankeräyslupan tarkemmasta sisällöstä voitaisiin antaa asetuksetasosta sääntelyä. Uuden rahankeräyslain 10 § sisältää säännökset rahankeräyslupan sisällöstä. Mainitun 10 §:n mukaan rahankeräyslupahakemukseen tulee merkitä luvan haltijan yksilöivä lupanumero. Muilta osin lupapäätöksen sisältö määräytyy hallintolain (434/2003) sääntelyn mukaisesti. Pienkeräyksen aloittamisesta ei tehdä erillistä viranomaisen päätöstä eikä pienkeräystä koskevan päätöksen sisällöstä ole näin ollen tarpeen säätää asetuksessa.

Uuden rahankeräyslain 13 §:n 3 momentin mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vuosisuunnitelman muodosta ja sisällöstä, vuosisuunnitelman tietojen nähtävänä pitämisestä, nähtävänä pitämiseen liittyvistä määräajoista ja vuosisuunnitelmien säilyttämisestä. Asetuksella ehdotettaisiin säädettäväksi vuosisuunnitelman tarkemmasta sisällöstä.

Ehdotetussa rahankeräysasetuksessa ei säädettäisi vuosi-ilmoitusta koskevista asioista siitä huolimatta, että rahankeräyslakiin sisältyy vuosi-ilmoituksen tarkempaa sisältöä koskeva asetuksenantovaltuus. Uuden rahankeräyslain mukainen vuosi-ilmoitus vastaa sisällöltään pitkälti voimassa olevan rahankeräyslain mukaista rahankeräystilitystä. Vuosi-ilmoituksen sisältöä koskevat säännökset sisältyvät uuden rahankeräyslain 12

§:ään eikä ehdotetussa rahankeräysasetuksessa olisi tästä johtuen tarpeen säätää vuosi-ilmoituksen tarkemmasta sisällöstä.

Uuden rahankeräyslain 18 §:n 2 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pienkeräysilmoituksen sisällöstä, muodosta ja ilmoitukseen tarvittavista liitteistä. Asetuksella ehdotetaan annettavaksi tarkempia säännöksiä pienkeräysilmoituksen sisällöstä. Ehdotetussa rahankeräysasetuksessa ei enää säädettäisi siitä, että lupaviranomainen voi vaatia rahankeräyksen järjestäjältä asetuksessa säädettyjen tietojen lisäksi muitakin tilityksiä koskevia selvityksiä. Edellä mainitun mukainen säännös sisältyy voimassa olevan rahankeräysasetuksen 5 §:ään. Uuden rahankeräyslain säädännön tavoitteena on hallinnollisen taakan keventäminen ja tämän toteuttamiseksi sääntelyn lähtökohtana on, että kaikkien viranomaiselle toimitettavien tietojen tulee olla välttämättömiä viranomaisen valvonta-tehtävän vuoksi ja ne on voitava yksilöidä rahankeräyslaissa ja -asetuksessa. Tästä syystä tilityksen yhteydessä annettavista tiedot tulee voida yksilöidä täsmällisesti lainsäädännössä.

Uuden rahankeräyslain 22 §:n 4 momentin mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa puolestaan tarkempia säännöksiä pienkeräystilityksen ja saman pykälän 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä ja muodosta, tilityksen nähtävänä pitämisestä, tilityksen nähtävänä pitämiseen liittyvistä määräajoista sekä tilityksen säilyttämisestä. Ehdotetulla asetuksella ei olisi tarpeen antaa tarkempia säännöksiä pienkeräystilityksen sisällöstä.

Vaalikeräysmenettelyä koskeva asetuksenantovaltuus sisältyy uuden rahankeräyslain 25 §:n 4 momenttiin. Sen mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vaalikeräystilitysten sisällöstä ja muodosta, tilintarkastajan lausunnon sisällöstä, tilityksen nähtävänä pitämisestä, tilityksen nähtävänä pitämiseen liittyvistä määräajoista sekä tilityksen säilyttämisestä. Voimassa olevan rahankeräysasetuksen rahankeräystilitystä koskevat säännökset soveltuvat myös vaalikeräyksestä tehtävään tilitykseen. Uudessa rahankeräyslaissa luvanvaraisista rahankeräyksistä raportoidaan vuosi-ilmoituksella ja vaalikeräyksistä vaalikeräystilityksellä. Pienkeräyksistä tehdään pienkeräystilitys, joka vastaa sisällöltään vaalikeräystilitystä. Pienkeräystilityksen ja vaalikeräystilityksen sisältöä koskevat säännökset on koottu uuteen rahankeräyslakiin eikä niistä ole tarpeen antaa tarkentavaa sääntelyä sisäministeriön asetuksella.

Uuden rahankeräyslain 28 §:n 5 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kiinteän omaisuuden luovuttamiseksi tai käyttötarkoituksen muuttamiseksi tehtävän hakemuksen sisällöstä ja liitteistä. Ehdotetulla rahankeräysasetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä tällaisen hakemuksen yhteydessä annettavista tiedoista.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Rahankeräyslupahakemuksen sisältö ja liitteet. Ehdotetussa 1 §:ssä säädettäisiin rahankeräyslupahakemuksen tarkemmasta sisällöstä ja liitteistä. Uuden rahankeräyslain 8 §:ssä säädetään rahankeräyslupan hakemisesta ja lupahakemuksessa annettavista tiedoista. Mainitun pykälän mukaan hakemuksessa on annettava tiedot hakijan nimestä ja muista tunnistetiedoista sekä hakijan yhteystiedot. Lisäksi hakemuksessa tulee ilmoittaa hakijan lakisääteiseen toimitukseen tai muuhun johtoon kuuluvat tai tosiasiallista päätösvaltaa käyttävät henkilöt, jotka tehtävässään päättävät rahankeräyksen järjestämiseen liittyvistä asioista, ja näiden henkilötunnukset. Hakemukseen tulee lisäksi sisällyttää hakijan toiminnan tarkoitus, yhteisön tai säätiön viimeksi hyväksytty tilinpäätös tai muu vastaava selvitys hakijan taloudellisesta tilanteesta. Hakemuksessa tulee lisäksi antaa tieto rahankeräysvarojen yleishyödyllisestä tai 6 §:n 3 momentin 2-7 kohdan mukaisesta käyttötarkoituksesta sekä rahankeräyksessä käytettävistä pankkitileistä ja niiden käyttöoikeuksia koskevista tiedoista.

Ehdotetun rahankeräysasetuksen 1 §:n 1 kohdan mukaan rahankeräyslupahakemukseen olisi sisällytettävä ote yhdistys- tai säätiörekisteristä, uskonnollisten yhdyskuntien rekisteristä taikka julkisoikeudellisen yhdistyksen ylläpitämästä rekisteristä. Rekisteriote on asiakirja, jossa näkyy yhteisöä tai säätiötä koskevat rekisteriin merkityt tiedot. Hakemukseen sisällytettävällä rekisteriotteella hakija osoittaisi lupaviranomaiselle ensinnäkin sen, että hakija on uuden rahankeräyslain 5 §:ssä tarkoitettu taho, jolle rahankeräys voitaisiin myöntää. Rekisteriotteesta viranomainen voisi myös tarkistaa yhteisön tai säätiön nimenkirjoittajat sekä sen, että

yhteisö tai säätiö ei ole selvitystilassa. Edellytys toimittaa ote uskonnollisten yhdyskuntien rekisteristä olisi uusi. Rahankeräyslupa voidaan myöntää myös uskonnollisille yhdyskunnille ja näin ollen olisi perusteltua edellyttää rekisteriotteen toimittamista myös uskonnolliselta yhdyskunnalta. Muilta osin sääntely vastaisi voimassa olevan rahankeräysasetuksen 1 §:n 3 momentin 2 kohtaa.

Ehdotetun asetuksen 1 §:n 2 kohdan mukaan rahankeräyslupahakemukseen tulisi sisällyttää lisäksi jäljennös yhteisön tai säätiön säännöistä. Yhdistyksen, säätiön ja uskonnollisen yhdyskunnan tulee laatia toiminnastaan säännöt. Saman pykälän 3 kohdan mukaan hakemukseen tulisi sisällyttää hakijan toimintakertomus, toimintasuunnitelma tai muu selvitys hakijan toiminnasta. Edellä mainituilla asiakirjoilla hakija osoittaisi toimintansa tarkoitusta sekä sitä, miten toiminnan tarkoituksen mukaista toimintaa on käytännössä harjoitettu tai tullaan harjoittamaan. Jos hakija olisi juuri aloittanut toimintansa, eikä sillä olisi vielä edellisen vuoden toimintaa kuvaavaa toimintakertomusta, voisi hakija sisällyttää hakemukseen toimintasuunnitelman tulevan vuoden toiminnasta. Voimassa olevan rahankeräyslain 13 §:n mukaan rahankeräyslupa voidaan hylätä, jos lupaa hakevan yhteisön tai säätiön toiminta ei ole vakiintunutta. Käytännössä tämä on johtanut lupaviranomaisen käytäntöön siitä, että rahankeräyslupaa ei voida myöntää hakijalle, jonka toiminta on kestänyt alle vuoden. Voimassa olevassa rahankeräysasetuksessa säädetäänkin ainoastaan edellytyksestä toimittaa lupahakemuksen liitteenä toimintakertomus jo toteutuneen toiminnan osoittamiseksi. Kyseisessä asetuksessa ei säädetä mahdollisuudesta liittää hakemukseen toimintasuunnitelmaa osoittamaan hakijan toiminnan tarkoitusta. Ehdotettujen 2 ja 3 kohtien sääntely vastaa toimintasuunnitelmaa lukuun ottamatta voimassa olevan rahankeräysasetuksen 3 §:n 3 ja 4 kohtien sisältöä.

Uuden rahankeräyslain valmistelun aikana esitettiin rahankeräystoimintaa harjoittavien toimesta, ettei hallinnollisen taakan edelleen vähentämiseksi hakijan tarvitsisi toimittaa esimerkiksi rekisteriotetta, vaan Poliisihallitus voisi hankkia tarvittavat tiedot suoraan Patentti- ja rekisterihallitukselta. Poliisin tietojärjestelmistä ei ole Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistyksiä, säätiöitä ja uskonnollisia yhdyskuntia koskeviin rekistereihin, minkä vuoksi Poliisihallitus ei voi hankkia tarvittavia tietoja itse. Pääsyn mahdollistamista eli esimerkiksi tarvittavien teknisten rajapintojen rakentamista järjestelmien välille on alustavasti selvitetty Poliisihallituksen ja Patentti- ja rekisterihallituksen välillä, mutta täsmällistä tietoa siitä, olisiko rajapinnat mahdollista rakentaa ja toisaalta, jos olisi, niin minkä suuruiset kustannukset siitä aiheutuisi, ei ole. Asiaa voidaan myöhemmin selvittää tarkemmin.

Ehdotetun 1 §:n 4 kohdan mukaan lupahakemukseen olisi sisällytettävä selvitys siitä, miten rahankeräysten ja kerättävien varojen käytön valvonta on tarkoitus järjestää yhteisössä tai säätiössä, ellei asia kävisi ilmi 3 kohdassa tarkoitettusta asiakirjasta. Esitetyn kohdan mukaisella selvityksellä hakija osoittaisi viranomaiselle, että hakija on suunnitellut tulevan rahankeräystoiminnan valvonnan ja järjestänyt toimintansa siten, että se voi toimia rahankeräyslain säännösten edellyttämällä tavalla järjestäessään rahankeräyksiä. Jos hakijan toimintakertomuksessa, toimintasuunnitelmassa tai muussa hakijan toimintaa selvittävässä asiakirjassa olisi todettu se, miten rahankeräyksiä ja niistä kertyvien varojen käyttöä on tarkoitus valvoa hakijan toiminnassa, ei erillistä selvitystä olisi tarpeen antaa.

Rahankeräyslupahakemuksessa annettavia tietoja ja lupahakemukseen sisällytettäviä tietoja ja selvityksiä ehdotetaan vähennettäväksi huomattavasti. Uudessa rahankeräyslaissa eikä ehdotetussa asetuksessa säädettäisi enää voimassa olevan asetuksen tavoin ensinnäkään siitä, että hakemuksessa tulisi mainita hakemuksen perustelut, keräyksen toimeenpanoaika, keräyksen toimeenpanoalue, keräystunnus ja eräitä käytännön toimeenpanijaan liittyviä tietoja. Hallintolain sääntelystä johtuu, että viranomaiselle toimitettavasta asiakirjasta on käytävä ilmi, mitä se koskee. Näin ollen erityiset säännökset siitä, että rahankeräyslupahakemuksessa tulee mainita sen perustelut, eivät ole tarpeen. Lupahakemuksessa ei olisi puolestaan tarpeen ilmoittaa tietoa keräyksen toimeenpanoajasta, koska rahankeräyslupa olisi aina toistaiseksi voimassa oleva. Uudessa rahankeräyslaissa on myös luovuttu keräysten alueellisuutta koskevista rajoituksista, eikä rahankeräyslupahakemuksessa olisi näin ollen enää tarpeen antaa tietoa keräyksen toimeenpanopaikasta. Sallitun keräystunnuksen edellytyksistä säädetään edelleen rahankeräyslaissa, mutta keräystunnusta ei olisi tarpeen toimittaa lupaviranomaiselle etukäteen hyväksyttäväksi. Näin ollen keräystunnusta koskevia tietoja ei olisi tarpeen toimittaa etukäteen viranomaiselle tiedoksi rahankeräyslupahakemuksen yhteydessä. Uudessa rahankeräyslaissa ei

myöskään säädetä enää käytännön toimeenpanijaa koskevista edellytyksistä, eikä käytännön toimeenpanijaa koskevia tietoja tulisi enää antaa lupahakemuksessa.

Uudessa rahankeräyslaissa eikä ehdotetussa lupahakemusta koskevassa 1 §:ssä säädettäisi enää myöskään edellytyksestä mainita lupahakemuksessa tai liittää siihen hakijan hallituksen jäsenten yksilöintitietoja, yleisölle annettavien tietojen ilmoitustapaa ja keräys- ja käyttösuunnitelmaa. Uuden rahankeräyslain 8 §:ssä säädetään edellytyksestä toimittaa lupahakemuksessa hakijan lakisääteiseen toimielimeen tai muuhun johtoon kuuluvat tai tosiasiallista päätösvaltaa käyttävät henkilöt, jotka tehtävässään päättävät rahankeräyksen järjestämiseen liittyvistä asioista, ja näiden henkilötunnukset. Uuden rahankeräyslain 2 §:n 11 kohdassa määritellään 8 §:ssä mainittu muu johto. Määritelmän muu johto tarkoittaa rahankeräyksen järjestäjän hallitusta, hallintoneuvostoa, toiminnanjohtajaa, toimitusjohtajaa, johtavaa toimihenkilöä tai nimenkirjoittajaa. Edellä mainittu uuden rahankeräyslain sääntely edellyttää hakijaa toimittamaan rahankeräyslupahakemuksessa lupaviranomaiselle tiedon sellaisista hallituksen jäsenistä, jotka tehtävässään päättävät rahankeräyksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Käytännössä hallituksen jäsenet päättävät yhdessä yhdistyksen ja säätiön asioista, jolloin lupaviranomaiselle olisi lähtökohtaisesti toimitettava kaikkien hallituksen jäsenten tiedot. Näin olleen asetuksessa ei olisi tarpeen säätää edellytyksestä ilmoittaa lupahakemuksessa hakijan hallituksen jäsenten tietoja.

Uuden rahankeräyslain 34 §:ssä säädetään tiedonantovelvollisuudesta lahjoitusta pyydettyä. Mainitussa pykälässä säädetään niistä tiedoista, joita yleisölle on annettava rahankeräyksen järjestämisen yhteydessä. Uuden rahankeräyslain säännöksissä ei kuitenkaan enää edellytettäisi hakijaa yksilöimään sitä tapaa, miten mainitut tiedot annettaisiin yleisölle. Rahankeräyksen järjestäjän ei tarvitsisi enää yksilöidä viranomaiselle niitä tapoja, joilla rahankeräys järjestetään. Samalla tavoin lainsäädäntöä on kehitetty välineneutraalimmaksi sen suhteen, että rahankeräyksen järjestäjän ei tarvitsisi enää ilmoittaa viranomaiselle, millä tavalla lain 34 §:n tiedot tullaan ilmoittamaan yleisölle. Ehdotetussa 1 §:ssä ei myöskään säädettäisi enää edellytyksestä liittää lupahakemukseen keräys- ja käyttösuunnitelma.

2 §. Vuosisuunnitelman sisältö. Ehdotetussa 2 §:ssä säädettäisiin vuosisuunnitelman tarkemmasta sisällöstä. Vuosisuunnitelman sisältöä koskevat perussäännökset sisältyvät uuden rahankeräyslain 13 §:ään. Mainitun pykälän mukaan luvan haltijan tulee antaa Poliisihallitukselle vuosisuunnitelma kunkin vuosi-ilmoituksen antamista seuraavan tilikauden aikana järjestettävistä rahankeräyksistä. Vuosisuunnitelman tarkoituksena on antaa lisätietoa viranomaiselle muun muassa tulevien keräysten euromääräisistä tavoitteista, keräysten lukumäärästä ja keräystarkoituksista.

Ehdotetun asetuksen 3 §:n 1 kohdan mukaan vuosisuunnitelmassa olisi annettava tieto tilikauden aikana järjestettävien rahankeräysten keräystarkoituksista. Asetuksella ei säädettäisi ilmoituksen muodosta, vaan selvitys tulevista rahankeräyksistä voitaisiin antaa esimerkiksi vapaamuotoisena kuvauksena tai listauksena tulevista keräyksistä. Jos tarkoituksena olisi jatkaa jo käynnissä olevaa keräystä, tulisi tämä tieto ilmoittaa vuosisuunnitelmassa. Vuosisuunnitelmassa voitaisiin ilmoittaa viranomaiselle myös tieto siitä, että luvan haltija ei aio järjestää rahankeräyksiä seuraavan tilikauden aikana. Ehdotetun 3 §:n 2 ja 3 kohdan mukaan vuosisuunnitelmassa olisi annettava lisäksi tieto tilikauden aikana järjestettävien rahankeräysten keräystuotto-odotuksista ja arvioituista keräyskustannuksista. Annettavat tiedot perustuisivat luvan haltijan arvioon tuotoista ja syntyvistä kuluista.

3 §. Pienkeräysilmoituksen sisältö. Ehdotetussa 3 §:ssä säädettäisiin pienkeräysilmoituksen tarkemmasta sisällöstä. Rahankeräyslain 18 §:ssä säädetään pienkeräysilmoituksesta ja ilmoituksessa annettavista tiedoista. Mainitun pykälän mukaan pienkeräysilmoituksessa on annettava seuraavat tiedot: tieto pienkeräyksen järjestäjästä, pienkeräyksen järjestäjän lakisääteiseen toimielimeen tai muuhun johtoon kuuluvat tai tosiasiallista päätösvaltaa käyttävät henkilöt, jotka tehtävässään päättävät rahankeräyksen järjestämiseen liittyvistä asioista, pienkeräyksen arvioitu keräystuotto, rahankeräysvarojen yksilöity ensisijainen ja toissijainen käyttötarkoitus, arvioidut keräyskulut, pienkeräyksen järjestämisaika sekä pienkeräyksessä käytettävät pankkitilit ja tilin käyttöoikeuksia koskevat tiedot.

Ehdotetun asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin rahankeräyslain säännöksiä täydentävästi, että pienkeräysilmoitukseen olisi sisällytettävä pienkeräysvaroilla yksittäisen henkilön tai perheen yksilöimiseksi autettavien henki-

löiden nimet ja yhteystiedot, jos pienkeräyksen tarkoituksena olisi uuden rahankeräyslain 6 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan yksityishenkilön tai perheen auttaminen. Yhteystietoja olisivat osoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Edellä mainitun lainkohdan mukaan rahankeräys saadaan järjestää varojen hankkimiseksi taloudellisissa vaikeuksissa olevan yksittäisen henkilön tai perheen auttamiseen. Pienkeräysilmoituksessa tulisi yksilöidä keräysvarojen saaja säännöksen edellyttämällä tavalla, jotta viranomainen voisi valvoa muun muassa saman henkilön tai perheen hyväksi järjestettävien samanaikaisten keräysten lukumäärää. Mainitut tiedot olisivat tarpeellisia myös sen valvomiseksi, käytetäänkö rahankeräysvarat pienkeräysilmoituksessa yksilöidyn henkilön tai perheen hyväksi.

Uuden rahankeräyslain 32 §:n mukaan henkilötietojen käsittelyyn poliisin rekistereissä sovelletaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia (616/2019). Viimeksi mainitun lain 11 §:n mukaan poliisi saa käsitellä henkilötietoja myös lupahallintoon liittyvien tehtävien ja sellaisten poliisille laissa erikseen säädettyjen valvontatehtävien suorittamiseksi, jotka eivät liity rikoksen ennalta estämiseen, paljastamiseen, selvittämiseen tai syyteharkintaan saattamiseen tai yleiseen turvallisuuteen kohdistuvilta uhkilta suojelemiseen tai tällaisten uhkien ehkäisemiseen. Lain 12 §:ssä säädetään tehtävien suorittamiseksi käsiteltävien henkilötietojen sisällöstä. Uudessa rahankeräyslaissa Poliisihallitukselle ja poliisilaitokselle säädettyissä tehtävissä on kyse henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 11 ja 12 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä. Uuden rahankeräyslain 33 §:ssä säädetään lisäksi henkilötietojen luovuttamisesta yleisen tietoverkon välityksellä.

4 §. Kiinteän omaisuuden omistus- tai hallintaoikeuden luovutus. Ehdotetussa 4 §:ssä säädettäisiin kiinteän omaisuuden omistus- tai hallintaoikeuden luovutusta koskevan hakemuksen yhteydessä annettavista tarkemmista tiedoista. Kiinteän omaisuuden ja sen hallintaoikeuden luovuttamisesta sekä sen käyttötarkoituksen muuttamisesta säädetään rahankeräyslain 28 §:ssä. Jos rahankeräysvarojen käyttötarkoituksena on kiinteän omaisuuden hankkiminen tai perusparantaminen, omaisuutta tai sen hallintaoikeutta ei saa luovuttaa eikä omaisuuden käyttötarkoitusta muuttaa sen hankkimista tai perusparantamisen valmistumista seuraavan kymmenen vuoden aikana, ellei Poliisihallitus hakemuksesta anna siihen lupaa. Mainitun pykälän 2 momentissa säädetään niistä tiedoista, joita kiinteän omaisuuden käyttötarkoituksen muuttamista taikka omistus- tai hallintaoikeuden luovutusta koskevassa hakemuksessa Poliisihallitukselle tulee antaa. Momentin 3 kohdan mukaan hakemuksessa tulee antaa tieto kiinteän omaisuuden suunnitellusta käyttötarkoituksesta.

Ehdotetun rahankeräysasetuksen 4 §:n mukaan kiinteän omaisuuden omistus- tai hallintaoikeuden luovutusta koskevaan hakemukseen tulee liittää luonnos asiakirjaksi, jolla kiinteän omaisuuden omistus- tai hallintaoikeus on tarkoitus luovuttaa. Asiakirjaluonnoksesta voitaisiin tarkistaa ensinnäkin kiinteistön tuleva omistaja sekä mahdolliset kiinteistön luovutukseen mahdollisesti liittyvät ehdot.

5 §. Voimaantulo. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2020 samanaikaisesti kun uusi rahankeräyslaki tulee voimaan. Uusi rahankeräyslaki edellyttää merkittäviä muutoksia poliisin tietojärjestelmiin. Myös annettavan asetuksen sisältö vaikuttaa vaadittavien tietojärjestelmämuutosten sisältöön. Tämän vuoksi asetus on tarpeen antaa hyvissä ajoin ennen uuden lain voimaantuloa.

Uuden rahankeräyslain 37 §:ään sisältyy eräitä siirtymäsäännöksiä. Pykälän mukaan ennen uuden voimaantuloa myönnetyn rahankeräysluvan nojalla toimeenpantavaan rahankeräykseen sekä sillä kerättyjen varojen käyttöön ja tilittämiseen sovellettaisiin rahankeräysluvan myöntämisaikana voimassa olleita säännöksiä sekä rahankeräysluvassa asetettuja ehtoja. Lupa-asiaan, joka on tullut vireille ennen lain voimaantuloa, sovelletaan uuden lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Näin ollen voimassa olevan rahankeräysasetuksen säännökset tulisivat sovellettaviksi myös ehdotetun rahankeräysasetuksen voimaantulon jälkeen siirtymäsäännösten tarkoittamissa tilanteissa.

3 Asian valmistelu

Asetusluonnosta on valmisteltu sisäministeriön poliisiosastolla yhteistyössä Poliisihallituksen ja sidosryhmien kanssa.

Asetusluonnos oli laajalla lausuntokierroksella 12.7.2019–13.9.2019.

4 Toimivaltasäännökset

Rahankeräyslaki (863/2019) 8 § 3 momentti, 13 § 3 momentti, 18 § 2 momentti ja 28 § 5 momentti.